

نوبت امتحان:
(نیم سال اول)
مدّت امتحان: ۸۰ دقیقه

امتحان درس: فارسی (۲)

ردیف

سؤالات

نمره

۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵	<p>(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«گفت: بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد. من بازگشتم و این چه رفت، با بونصر بگفتم. سخت شاد شد و سجده شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد.»</p> <p>الف) «را» در جمله «بونصر را بگوی» چه نوع «رای» است؟</p> <p>ب) کدام جمله در این نوشته، به صورت مجهول به کار رفته است؟ آن را بیابید و به یک جمله معلوم تبدیل کنید.</p> <p>پ) در این نوشته، کدام واژه نقش تبعی دارد؟ نوع نقش تبعی را بنویسید.</p> <p>ت) نقش واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <table><tr><td>سخت شاد شد و سجده شکر کرد.</td><td></td></tr><tr><td>در این دو سه روز بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.</td><td></td></tr></table>	سخت شاد شد و سجده شکر کرد.		در این دو سه روز بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.					
سخت شاد شد و سجده شکر کرد.									
در این دو سه روز بار داده آید که علّت و تب تمامی زایل شد.									
۱ ۱/۵	<p>۲- کدام یک از جمله‌های زیر، مرکب است؟ آن را بیابید و پایه و پیرو را نشان دهید.</p> <p>الف) حتی اگر یک جلد کتاب در اختیارم بود، خیلی زود به هدفم می‌رسیدم.</p> <p>ب) تکیه اصلی، روی خواندن و نوشتن بود، اما سعی کردم از درس‌های دیگر هم مطالبی به آنها بیاموزم.</p> <p>۳- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) برو؛ اگر به طوع نیاید، به اکراه بگیر و بیاور.</p> <p>ب) خدا داند چه افسرها که رفته</p> <p>پ) هر چند آلوده به زبونی‌ها باشد، غالباً پیروز میدان است.</p> <p>ت) در پی‌آش القصه در آن مرغزار</p> <p>ث) وقتی از خانه خاله‌ام بازمی‌گشتم، قوز می‌کردم و لگه می‌دویدم.</p> <p>۴- نادرستی‌های املائی را در نمونه‌های زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید.</p> <p>الف) به رود سند می‌غلطید برهم ز امواج گران، کوه از پی کوه</p> <p>ب) تا خویشتن را ضیعتکی هلال خردن و فراخ‌تر بتوانند زیست و ما حقّ این نعمت تندرستی که بازیافتیم، لختی گذارده باشیم.</p> <p>پ) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس، ناگزیر دل از قونیه برکند و عظم کرد که دیگر بدان شهر پرغوغا بازنیاید.</p>								
۰/۵	<p>۵- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات، سعدی برای من به منزله شیر (آقوز- آغوز) بود برای طفل.</p> <p>ب) سپیده فردای گنجه با نهیب و (صفیر- سفیر) گلوله‌های توپ روس باز شد.</p>								
۱	<p>۶- با توجه به سروده زیر، جدول را کامل کنید.</p> <p>«سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»</p> <table><tr><td>ترکیب وصفی</td><td>هسته</td><td>ترکیب اضافی</td><td>وابسته</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته				
ترکیب وصفی	هسته	ترکیب اضافی	وابسته						

۱	<p>(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)</p> <p>۷- نوشته زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم؛ نظیر همان حجره‌هایی که خود سعدی در آنها نشسته و شعرهایش را گفته بود. خاله‌ام می‌خواند و در حدّ ادراک خود معنی می‌کرد، قصّه‌ها را ساده می‌نمود. این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ‌کس شبیه نباشد.»</p> <p>الف) در این نوشته، یک تشبیه بیابید؛ سپس ادات تشبیه و مشبّه‌به آن را نشان دهید.</p> <table><tr><td>تشبیه:</td><td></td></tr><tr><td>ادات تشبیه:</td><td>مشبّه‌به:</td></tr></table>	تشبیه:		ادات تشبیه:	مشبّه‌به:
تشبیه:					
ادات تشبیه:	مشبّه‌به:				

۰/۵	<p>ب) کدام قسمت از نوشته آورده شده، به ویژگی سهل ممتنع بودن سبک سعدی اشاره دارد؟</p> <p>۸- در هر یک از نمونه‌های گروه «الف» کدام یک از آرایه‌های گروه «ب» وجود دارد؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)</p>												
۱	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر</td><td>تشخیص</td></tr> <tr> <td>ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.</td><td>حس آمیزی</td></tr> <tr> <td>پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه</td><td>متناقض‌نما</td></tr> <tr> <td>ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند</td><td>مجاز</td></tr> <tr> <td></td><td>کنایه</td></tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر	تشخیص	ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.	حس آمیزی	پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	متناقض‌نما	ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند	مجاز		کنایه
الف	ب												
الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر/ نه خود را بیفکن که دستم بگیر	تشخیص												
ب) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: خانه آب و گل آدم من می‌سازم.	حس آمیزی												
پ) کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ آگاه	متناقض‌نما												
ت) با بال شکسته پر گشودن هنر است/ این را همه پرنده‌گان می‌دانند	مجاز												
	کنایه												
۰/۵	<p>۹- نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید.</p> <p>الف) روزها (ب) مرصاد العباد</p>												
۲	<p>۱۰- بیت زیر را بخوانید؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید.</p> <p>گفتی ز ناز: «بیش مرنجان مرا، برو» آن گفتنت که «بیش مرنجانم» آرزوست</p>												
۰/۵	<p>پ) قلمرو فکری (۸ نمره)</p> <p>۱۱- در نمونه‌های زیر، مقصود از بخش‌های مشخص شده چیست؟</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید</td><td>دریای خون:</td></tr> <tr> <td>هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.</td><td>حفره:</td></tr> </tbody> </table>	در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون:	هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.	حفره:								
در آن دریای خون، در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون:												
هیچ حفره‌ای از حفره‌های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد.	حفره:												
۱	<p>۱۲- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید.</p> <p>الف) سپاه روس مثل مور و ملخ در پهنه شهر پراکنده شدند.</p> <p>ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست</p>												
۰/۵	<p>۱۳- سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:</p> <p>«می‌گفت، گرفته حلقه در بر / کامروز منم چو حلقه بر در گویند ز عشق کن جدایی / این نیست طریق آشنایی پرورده عشق شد سرشتم / جز عشق مباد سرنوشت کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگر چه من نمانم می‌داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید، گشت خاموش»</p>												
۰/۵	<p>الف) در بیت سوم، چرا مجنون از خداوند می‌خواهد که او را از عشق جدا نکند؟</p>												
۰/۵	<p>ب) منظور از «این قصه» چیست؟</p>												
۰/۵	<p>پ) از نظر مجنون، غایت و نهایت عشق چیست؟</p>												
۰/۲۵	<p>۱۴- بیت «از شبنم عشق، خاک آدم گل شد/ صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» به چه موضوعی اشاره دارد؟</p>												
۰/۷۵	<p>۱۵- با توجه به متن «جنگ با افکار پوسیده، دشوارتر از جنگ رو در روی جبهه‌هاست. لازمه حضور و مبارزه در هر دو جبهه، عشق است. با این تفاوت که در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک، درایت.» نویسنده کدام نوع جنگ را دشوارتر می‌داند؟ چرا؟</p>												
۰/۵	<p>۱۶- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید.</p> <p>الف) نه بیگانه تیمار خوردم نه دوست</p>												
۰/۵	<p>ب) از قضای آمده، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند.</p>												
۰/۵	<p>پ) ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم</p>												
۰/۵	<p>ت) در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کردم.</p>												
۰/۵	<p>ث) و اگر حق، تعالی، را با این قالب، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.</p>												
۰/۷۵	<p>ج) گو، یارب از این گزاف کاری / توفیق دهم به رستگاری</p>												
۰/۷۵	<p>چ) در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید</p>												